

WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU:

1. **UCZESTNICTWO W WYKŁADACH DOKUMENTOWANE ZESZYTEM Z NOTATKAMI SKŁADANYMI DO WERYFIKACJI PO WYKŁADZIE I NA KONIEC SEMESTRU**
2. **UCZESTNICTWO W ĆWICZENIACH PROJEKTOWYCH DOKUMENTOWANE LISTĄ OBECNOŚCI**
3. **ZEBRANIE MATERIAŁÓW I OPRACOWANIE KONCEPCJI ADAPTACJI/RENOWACJI OBIEKTU ZABYTKOWEGO – FORMA OPRACOWANIA – TECZKA FORMAT A4 (ZADANIE 1–2 OSOBOWE)**
4. **OPRACOWANIE MODELU PRZESTRZENNEGO 3D OPRACOWYWANEGO OBIEKTU ZABYTKOWEGO**
5. **ZALICZENIE KOŁOKWIUM PROBLEMOWEGO**
6. **ZALICZENIE EGZAMINU TESTOWEGO**

TEMATYKA WYKŁADÓW

1. PODSTAWOWE POJĘCIA Z ZAKRESU PRZEDMIOTU
2. TEORIA I HISTORIA KONSERWACJI ZABYTKÓW
3. OGÓLNA WIEDZA NA TEMAT ZASOBÓW
DZIEDZICTWA KULTUROWEGO, ICH PROBLEMÓW I
METOD OCHRONY
4. ZAGADNIENIA PRAWNE OCHRONY ZABYTKÓW
5. METODY TECHNICZNE I ZABIEGI KONSERWATORSKIE
6. ZASADY OPRACOWANIA PROJEKTÓW
ARCHITEKTONICZNYCH W ZAKRESIE ADAPTACJI
OBIEKTÓW ZABYTKOWYCH
7. ANALIZA PRZYKŁADÓW PROJEKTÓW I REALIZACJI
ARCHITEKTONICZNYCH O CECHACH
KONSERWATORSKICH

OCHRONA I KONSERWACJA ZABYTKÓW
– ZAKRES PROBLEMATYKI
I DEFINICJE PODSTAWOWYCH POJĘĆ

prof. dr hab. inż. arch. Zbigniew PASZKOWSKI

- ▶ OCHRONA DZIEDZICTWA KULTUROWEGO
- ▶ OCHRONA ZABYTKÓW ARCHITEKTURY I URBANISTYKI
- ▶ KONSERWACJA ZABYTKÓW ARCHITEKTURY I URBANISTYKI
- ▶ PROJEKTOWANIE KONSERWATORSKIE W OBIEKTACH ZABYTKOWYCH
- ▶ PROJEKTOWANIE W OBSZARACH OBJĘTYCH OCHRONĄ KONSERWATORSKĄ
- ▶ PROJEKTOWANIE W KONTEKŚCIE ZABUDOWY ISTNIEJĄCEJ
- ▶ PROJEKTOWANIE REMONTÓW I MODERNIZACJI BUDYNKÓW
- ▶ ZAGADNIENIA KONSERWATORSKIE W PLANOWANIU PRZESTRZENNYM
- ▶ REWITALIZACJA MIAST

Ochrona i konserwacja zabytków – zakres problematyki i definicje podstawowych pojęć

LITERATURA PRZEDMIOTU /wybrane pozycje/:

- Bogdana Kozińska, **Rozwój przestrzenny Szczecina**, Szczecin 2002
- Zbigniew Paszkowski, **Tradycja i innowacja w twórczości architektonicznej**, Szczecin 2001
- Zbigniew Zuziak, **Strategie rewitalizacji przestrzeni śródmiejskiej**, Kraków 1998
- Waław Ostrowski, **Zespoły zabytkowe a urbanistyka**, Arkady Warszawa 1980
- Bohdan Rymaszewski, **O przetrwanie dawnych miast**, Arkady Warszawa 1984
- Bohdan Rymaszewski, **Polska ochrona zabytków**, Warszawa 2005
- Jerzy Frycz, **Restauracja i konserwacja zabytków architektury w Polsce w latach 1795–1918**, Warszawa 1975
- Andrzej Kadłuczka, **Konserwacja zabytków i architektoniczne projektowanie konserwatorskie**, Kraków 1999
- Andrzej Kadłuczka, **Problemy integracji architektury współczesnej z historycznym środowiskiem kulturowym**, Monografia nr 18, Politechnika Krakowska, Kraków 1982
- Andrzej Kadłuczka, **Ochrona zabytków architektury. Zarys doktryn i teorii**. Kraków 2000
- Edmund Małachowicz, **Konserwacja i rewaloryzacja architektury w zespołach i krajobrazie**, Wrocław 1994
- Jan Tajchman, **Konserwacja zabytków architektury – uwagi o metodzie**, OZ 1995
- Andrzej Tomaszewski, **Wiek XX w konserwacji – konserwacja w XX wieku. Badania i ochrona zabytków w Polsce w XX wieku**, Warszawa 2000
- PKN ICOMOS, **Samorządy w ochronie zespołów staromiejskich**, Lublin 2004
- Marek Wołoszyn, **Projektowanie rewitalizacji zabudowy czynszowej z uwzględnieniem uwarunkowań ekologicznych**, Szczecin 2005
- **Podręcznik rewitalizacji. Zasady, procedury i metody działania współczesnych procesów rewitalizacji**, Warszawa 2003
- Czasopisma:
- OCHRONA ZABYTEKÓW
- RENOWACJE I ZABYTEKI
- WIADOMOŚCI KONSERWATORSKIE

PODSTAWOWE POJĘCIA:

- ▶ DZIEDZICTWO KULTURY
 - ▶ ZABYTEK
 - ▶ KONSERWACJA
 - ▶ OCHRONA OBIEKTU ZABYTKOWEGO
 - ▶ ADAPTACJA
 - ▶ REKONSTRUKCJA
 - ▶ REWITALIZACJA
-

ZABYTEK – pomnik (historyczny), monument, świadectwo „dawnego bytu”, pomnik – ku pamięci

Wszystkie historyczne miejsca, dawne budowle i ich zespoły, dzieła sztuki i rzemiosła, parki, ogrody, cmentarze, „okruchy przeszłości” – pod warunkiem, że są autentycznymi relikdami

AUTENTYZM WYZNACZNIKIEM WARTOŚCI

WARTOŚĆ OBIEKTU ZABYTKOWEGO:

- ▶ ARCHITEKTONICZNA
 - ▶ ARTYSTYCZNA
 - ▶ HISTORYCZNA
 - ▶ NAUKOWA
 - ▶ TECHNICZNA
 - ▶ UŻYTKOWA
 - ▶ KRAJOBRAZOWA
 - ▶ KULTUROTWÓRCZA
 - ▶ KOMERCYJNA
-

Ochrona i konserwacja zabytków – zakres problematyki i definicje podstawowych pojęć

**OBIEKT ZABYTKOWY
– GOTYCKA KATEDRA W MEDIOLANIE**

Ochrona i konserwacja zabytków – zakres problematyki i definicje podstawowych pojęć

Ochrona i konserwacja zabytków – zakres problematyki i definicje podstawowych pojęć

Ochrona i konserwacja zabytków – zakres problematyki i definicje podstawowych pojęć

OBIEKT ZABYTKOWY – KOŚCIÓŁ BOŻEGO CIAŁA W KRAKOWIE

Ochrona i konserwacja zabytków – zakres problematyki i definicje podstawowych pojęć

Ochrona i konserwacja zabytków – zakres problematyki i definicje podstawowych pojęć

MIASTO ZABYTKOWE – KAZIMIERZ DOLNY NAD WISŁĄ

Ochrona i konserwacja zabytków – zakres problematyki i definicje podstawowych pojęć

Ochrona i konserwacja zabytków – zakres problematyki i definicje podstawowych pojęć

Ochrona i konserwacja zabytków – zakres problematyki i definicje podstawowych pojęć

MIEJSCE ZABYTKOWE – GROTY W ANATOLII /TURCJA/

Ochrona i konserwacja zabytków – zakres problematyki i definicje podstawowych pojęć

OBIEKT I ZAŁOŻENIE ZABYTKOWE – HALA STULECIA WE WROCŁAWIU
Obiekt wpisany na listę światowego dziedzictwa

Ochrona i konserwacja zabytków – zakres problematyki i definicje podstawowych pojęć

**OBIEKTY ARCHITEKTURY WSPÓŁCZESNEJ JAKO ZABYTKI - KINO
INTERNATIONAL W BERLINIE**

Ochrona i konserwacja zabytków – zakres problematyki i definicje podstawowych pojęć

OBIEKTY ARCHITEKTURY WSPÓŁCZESNEJ JAKO
ZABYTKI - CAFE MOSKAU W BERLINIE WSCHODNIM

Ochrona i konserwacja zabytków – zakres problematyki i definicje podstawowych pojęć

OBIEKTY ARCHITEKTURY WSPÓŁCZESNEJ JAKO
ZABYTKI - PKIN W WARSZAWIE

KONSERWACJA – zabezpieczenie zabytku przed:

- ▶ degradacją naturalną,
- ▶ zagrożeniami zewnętrznymi.

Zabezpieczenie to ma charakter:

- ▶ techniczny,
- ▶ użytkowy,
- ▶ prewencyjny,

umożliwiający dalsze użytkowanie zabytku lub jego skuteczną ochronę.

OCHRONA OBIEKTU ZABYTKOWEGO – zespół działań zmierzających do eliminacji lub spowolnienia degradacji obiektów zabytkowych.

Ochrona fizyczna czynna – poprzez działania ochronne, zapobiegawcze, zabiegi konserwatorskie

Ochrona fizyczna bierna – ograniczenie użytkowania, osłonięcie, obudowa

Ochrona prawna obiektów zabytkowych

OCHRONA PRAWNA OBIEKTU ZABYTKOWEGO

- ▶ USTAWA O OCHRONIE ZABYTKÓW
- ▶ REJESTR OBIEKTÓW ZABYTKOWYCH
- ▶ GMINNA EWIDENCJA OBIEKTÓW ZABYTKOWYCH
- ▶ MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
- ▶ STREFA OCHRONY KONSERWATORSKIEJ
- ▶ POMNIK HISTORII
- ▶ PARK KULTUROWY
- ▶ LISTA ŚWIATOWEGO DZIEDZICTWA KULTURY UNESCO

Ochrona i konserwacja zabytków – zakres problematyki i definicje podstawowych pojęć

Ochrona i konserwacja zabytków – zakres problematyki i definicje podstawowych pojęć

Ochrona i konserwacja zabytków – zakres problematyki i definicje podstawowych pojęć

Ochrona i konserwacja zabytków – zakres problematyki i definicje podstawowych pojęć

Ochrona i konserwacja zabytków – zakres problematyki i definicje podstawowych pojęć

Ochrona i konserwacja zabytków – zakres problematyki i definicje podstawowych pojęć

ADAPTACJA OBIEKTU ZABYTKOWEGO

– przystosowanie obiektu do nowych funkcji, z uwzględnieniem zaleceń ochrony konserwatorskiej. Zastosowanie rozwiązań materiałowych i przestrzennych podkreślających walory zabytkowe obiektu z jednoczesnym wprowadzeniem współczesnego programu użytkowego.

ADAPTACJA NIE ADOPCJA

Ochrona i konserwacja zabytków – zakres problematyki i definicje podstawowych pojęć

Ochrona i konserwacja zabytków – zakres problematyki i definicje podstawowych pojęć

Ochrona i konserwacja zabytków – zakres problematyki i definicje podstawowych pojęć

REKONSTRUKCJA – wierne odtworzenie elementu obiektu historycznego lub całości obiektu na podstawie inwentaryzacji, ikonografii, badań historycznych i archeologicznych itd.

Pojęcie rekonstrukcji zakłada naukowe wierne odtworzenie zniszczonego elementu lub budynku.

ODBUDOWA – przywrócenie obiektu lub zespołu ze stanu zniszczenia do pierwotnego (lub zbliżonego w formie) gabarytu budowli, np. odbudowa starego miasta.

Pojęcie odbudowy dopuszcza wprowadzanie zmian.

Izdebka

Ochrona i konserwacja zabytków – zakres problematyki i definicje podstawowych pojęć

rok budowy 1844

1954 r.

2001 r.

2006 r.

2007 r.

Ochrona i konserwacja zabytków – zakres problematyki i definicje podstawowych pojęć

Ochrona i konserwacja zabytków – zakres problematyki i definicje podstawowych pojęć

Ochrona i konserwacja zabytków – zakres problematyki i definicje podstawowych pojęć

REWITALIZACJA – zespół działań w sferze urbanistycznej, architektonicznej, konserwatorskiej, społecznej i ekonomicznej zmierzający do poprawy jakościowej warunków życia mieszkańców miast.

„Przywrócenie dotychczasowych funkcji zdegradowanego społecznie, ekonomicznie, środowiskowo i przestrzennie obszaru, bądź zmiana na nowe”

RENOWACJA – odnowienie obiektu zabytkowego

REWALORYZACJA – podniesienie wartości zespołu zabytkowego w jego sferze materialnej, zespół zabiegów technicznych i konserwatorskich wraz z adaptacją dla nowych potrzeb

REWITALIZACJA = REWALORYZACJA + PROGRAM SPOŁECZNY

Ochrona i konserwacja zabytków – zakres problematyki i definicje podstawowych pojęć

STARE MIASTO W WISMARZE PO REWALORYZACJI

Ochrona i konserwacja zabytków – zakres problematyki i definicje podstawowych pojęć

STADION OLIMPIJSKI W BERLINIE PO REWITALIZACJI

OCHRONA TRADYCJI KULTUROWEJ – działania ochronne na rzecz zachowania tradycji, narzędzi, rzemiosła, zwyczajów miejscowych

(np. obróbka kamienia, snycerka i ciesielstwo, zwyczaje lokalnych społeczności, ubiory, tańce itd.)

Ochrona i konserwacja zabytków – zakres problematyki i definicje podstawowych pojęć

Ochrona i konserwacja zabytków – zakres problematyki i definicje podstawowych pojęć

Ochrona i konserwacja zabytków – zakres problematyki i definicje podstawowych pojęć

Ochrona i konserwacja zabytków – zakres problematyki i definicje podstawowych pojęć

Ochrona i konserwacja zabytków – zakres problematyki i definicje podstawowych pojęć

Ochrona i konserwacja zabytków – zakres problematyki i definicje podstawowych pojęć

Ochrona i konserwacja zabytków – zakres problematyki i definicje podstawowych pojęć

